

KAKO DA UČINIM TEOBU ?

naslov orginala:

كيف أتوب ؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

KAKO DA UČINIM TEOBU?

naslov originala:

كيف أتوب؟

Sa arapskog preveo:

Halil Ahmetspahić

Izdavač:

Islamski centar »Balkan«

Urednik:

Islamski centar »Balkan«

Grafička obrada:

Islamski centar »Balkan«, *Odjel za štampu i dizajn*

Štampano uz dozvolu zeničkog Muftijstva

POZIV

Ovo je poziv da se izvrši obračun sa samim sobom. Dani prolaze, stranice života se sklapaju, a godine se smjenjuju. Svako od nas je, prije konačnog obračuna, u stanju da se obračuna sa samim sobom i iz godina života koje su minule uzme pouku. Dani prolaze, a mi to jednostavno ne osjećamo i ne opažamo, svjesni smo tek početka godine, isteka mjeseca ili praznika.

Najvažnije pitanje je: *Šta smo to pripremili za naše zadnje putovanje?* Kakvo smo to dobro za sebe pripremili kako bi ga kod Allaha našli u formi dobre nade i prave nagrade? Šta je uknjiženo i registrovano na stranicama naše knjige? Šta smo to pripremili za kabur u koji ćemo biti položeni?

Jesu li nam danas smrt i kabur ikakva upozorenja? Jesmo li šta proučili iz Kur'ana? Praktikujemo li i ustrajavamo u zikrovirna poslije svakog namaza? Jesmo li u namazu „skrušeni“? Molimo li Uzvišenog Allaha za Džennet? Utječemo li se od Džehennema? Da li u toku dana molimo Allaha za oprost grijeha? Klonimo li se svega onoga čime Allah nije zadovoljan? Jesmo li razmišljali o tome da se udaljimo i klonemo lošeg

društva? Jesmo li svoje srce očistili od oholosti, zavisti i mržnje, a jezik od gibeta, laži i prenošenja tuđih riječi?

Jesmo li se okanili gledanja i slušanja svega onoga što je Allah zabranio? Naređujemo li dobro i sprječavamo li zlo? Jesmo li uložili ikakav trud i napor radeći za vjeru islam? Jesmo li, jesmo li, jesmo li...?

Za kraj odlučno i iskreno umoljavamo da se svaki čovjek obračuna sa samim sobom i opskrbi za posljednje putovanje.

RIJEČI POKAJNIKA¹

»Plakala sam kajući se zbog svega onoga što me je prošlo kad je u pitanju ljubav prema Allahu i Njegovom Poslaniku i zbog dana koje sam provela daleko od Uzvišenog Allaha.« (Žena koju je Allah izlijeo od raka)

»Te noći ponovo sam s.e rodio, postavši stvorenje koje nije imalo nikakve veze sa onim što sam ja bio ranije. Prionio sam učiti Kur'an i slušati kasete sa hutbania i predavanjima.« (Mladić koji se pokajao)

»Bio sam mrtav, pa me je Allah, Onaj kome pripada zahvalnost i dobroćinstvo oživio.« (Šejh Ahmed Katan)

»Čvrsto sam odlučio da učinim iskrenu teobu, da ustrajem u Allahovo vjeri i da pozivam dobru nakon što sam pozivao zlu i neredu. Za kraj mog govora, svim mladim ljudima nudim iskren savjet: Islamska omladino, sreću nikada nećete naći u putovanjima, provodima, opojnim sredstvima i drogama. Naći; osjetiti miris sreće možete samo u privrženosti i ustrajnom služenju Allahovo vjeri, naređujući na dobro, a sprječavajući zlo. Vi, koji

¹ Preneseno iz djela »Povratnici ka Allahu« i »Povratnice ka Allahu« autora Muhammeda Musnida.

islamu pripadate, šta ste pripremili? Gdje vam je zaostavština? Nije li ovo saopštenje upućeno vama?

*'Omladino, vi koji islamu pripadate, vratite se,
Vi ste njegova duša i on će vama zavladati
Vi ste i ranije bili tajna njegovog preporoda
I vi ste ti koji će biti njegovo novo svitanje.'*

(Jedan od mladića koji je ranije išao stranputicom)

»Napokon smo shvatili istinu koju bi trebali svi shvatiti, a to je da čovjek - ma koliko dugo živio – završava u kaburu i da će mu na ahiretu koristiti samo dobra djela.« (Glumac Muhsin Muhjuddin i njegova žena glumica Nisrin)

»Ono što želim od Allaha, upućujući Mu molbu, jeste da me učini dobrim uzorom na planu pozivanja Allahu, onako kako sam ranije bila uzarom mnogima na planu umjetnosti.« (poznata glumica)

»Obraćam se svakoj sestri koja se spram spominjanja Allaha odnosi nemamo, koja je zaronila u slasti i strasti dunjaluka, da je moja nakana vratiti se Allahu. Tako mi Allahu, najveća sreća na dunjaluku je u pokornosti Allahu.« (Studentica koja je učinila teobu)

»Izašao sam iz bolnice i direktno otisao u džamiju, prekinuvši sve svoje veze sa prošlošću. Savjetujem svoj

mladoj braći, a i drugima, da se klonu lošeg društva.«
(Alkoholičar koji se pokajao)

»Počeo sam plakati zbog onoga što me je prošlo u životu, zbog nemarnosti prema Allahu i roditeljima.«
(Mladić koji se pokajao nakon što je poslušao jedan vaz)

»Danas je mnogo zaljubljenika u ovaj prolazni svijet, nemarnih prema danu obračuna u kojemu će čovjek bježati od svog brata, od majke svoje i oca svog, od druge svoje i od sinova svojih. Dan kada neće nikakvo blago, a ni sinovi od koristi biti. Samo će onaj koji Allahu čista srca dođe spašen biti. Ima li povratka i mogućnosti pokajanja prije smrti?«
(Mladić koji se pokajao nakon što je usnio Sudnji dan)

»Za kraj svakoj ženi koja se gizda i svoje čari pokazuje drugima kažem: 'Jesi li zaboravila ili možda ne znaš da Allah motri na tebe, ili se pak praviš da ne znaš da je istinska ljepota žene u njenom hidžabu, stidu i pokrivanju.«
(Djevojka koja se pokajala)

»Nakon što sam se počela pridržavali propisa, jednostavno sam osjetila srefu koja prožima moje srce, pa sam kazala: 'Nemoguće je da postoji čovjek koji se od mene manje pridržava propisa, a da je sretniji od mene, makar takav pred sobom imao i čitav svijet i bio najbogaliji čovjek. Ono što mi je najviše činilo potporu u istrajnosti bila su predavanja koja sam pohađala u musalli. Uz to sam čitala o džennetu, da u njemu ima ono

što oko nije vidjelo, uho čulo i onoga što upoće ne može naumpasti čovjeku. Odjeća, ukrasi, čaršija, posjete ljudima su stvari koje su ranije mome srcu bile najdraže. Kad god sam poželjela da kupim nešto od odjeće koja je prevazilazila moje potrebe, rekla bih sebi: 'Tu odjeću je bolje da obučeš na ahiretu.'« (Djevojka koja je prešla iz svijeta mode u svijet akideta i nauke)

»Prešao sam iz života u kojem sam griješio i ušao u život u kojem sam osjetio sigurnost, pouzdanje, smirenost i stabilnost.« (Čovjek koji se pokajao nakon smrti svoga druga)

»Kad god bih osjetila da moja duša teži nečemu lošem ili nec"emu što bi rasrdilo Allaha, odmah bi se sjetila vječnoti Dženneta i stalnih džennetskih blagodati. Sjetila bih se Džehennema i moja nemarnost bi nestala ... Hvala Allahu kad sam se oslobođila svega onoga što srdi Allaha, prostačkih časopisa, amoralnih predaja i glupih priča. Što se tiče kaseta na kojima su bile pjesme, na njih sam presnimila Kur'an i hadis, ono čime je Allah zadovoljan.« (Djevojka koja je učinila teobu)

»Uistinu sam bila daleko od islama, izuzme li se nekoliko slova unutar islama. (izuzme li se pripadnost islamu samo imenom)« (Suzi Mahzar)

»Željela sam da budem prava muslimanka, jer je to odista vrijednost i istina. Uzvišeni Allah veli: 'Ljude i

džinne sam stvorio samo da Me obožavaju.'« (Šems Barodi)

»Ušao sam u kuću i prvo što mi je zapalo za oko bila je slika nekih glumica obješenih na zidu... Ustremio sam se na tu sliku i poderao je, zatim sam se bacio na krevet plačući i po prvi put sam osjetio pokajanje zbog nemarnog i nehajnog odnosa spram Allaha... Iz mojih očiju lile su suze.« (Mladić koji je učino teobu)

»Izašao sam iz kuće i zaputio se u džamiju. Od tog dana, hvala Allahu, ja ustrajavam u odlascima u džamiju I stalno sam prisutan na predavanjima i seminarima koji se održavaju u mesdžidima. Zahvaljujem Allahu što me je uputio na put prave sreće.« (Mladić H.M.Dž.)

»Došla sam do konačnog uvjerenja, a to je da ovaj dunjaluk nema vrijednosti, da čovječanstvo nema rahatluka, a čovjek smirenosti, bereketa i napretka, ukoliko se ne vrati Allahu. Danas sama sebi postavljam pitanje. Danas sama sebi postavljam pitanje: 'Kako bi se susrela sa Allahom da me nije uputio na pravi put?'« (Studentica koja je učinila teobu)

»Učinila sam teobu Allahu, javno oglasivši svoje pokajanje. Vratila sam se svojoj uputi. Sad sam ja, hvala Allahu, jedna od onih koje pozivaju Allahu, držim predavanja. Ubjedena sam i tvrdim da je da'wa nešto što ima tretman obaveznosti.« (Djevojka koja je učinila teobu)

»Moj razum je počeo razmišljati, srce lupati i svaki dio tijela mi se obraćao riječima: 'Ubij šejtana i strasti!' Moj život i izgled su mi se počeli mijenjati. Vratio sam se ka putu dobra, a Allaha molim da i ja i svi vi zajedno završite sa dobrim.« (Mladić koji se pokajao nakon što je čuo učenje šejha Ali Džabira i njegovo pozivanje vjeri)

UVOD

Zahvala pripada samo Allahu, Njega hvalimo i od Njega pomoći i oprosta tražimo. Allahu se utječemo od loših dijela i zla kojega učinimo. Onoga koga Allah uputi nema onoga ko će ga u zabludu odvesti, a onoga koga ostavi u zabludi, nema tog ko će ga na pravi put izvesti. Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha koji sudruga nema i svjedočim da je Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, Božiji rob i Božiji poslanik.

Prenosi El-Buhari u svome hadisu *Sahihu* i Imam Ahmed, u svome *Musnedu* od Ebu-Se'lda el-Hudrija, neka je Allah njime zadovoljan, da je rekao: »*Vi ćete činiti djela koja će u vašim očima biti tanja od dlake. Mi smo takva djela u vrijeme Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, ubrajali u smrtne.*« (*Musned* Imama Ahmeda: 3/3)

Iz ovog hadisa potpuno nam je jasno odakle seže opasnost za stanje koje preživljavamo u ovome vremenu. Opasnost u smislu da se grijesi smatraju malim I beznačajnim, ie da se ne pridaje pažnja i važnost grijesima i pogreškama koje čine mnogi ljudi. Primjećuješ da neki ljudi omalovažavaju neke grijeha koje ljudi, nažalost, čine, smatrajući ih sitnim, premda se radi o velikim grijesima.

Neki čak potiču na takve grijeha bez grižnje savjesti i osjećanja da grijeha. Pokajanje je jedan od najvažnijih faktora i uvjeta teobe, jer je Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: »*Pokajanje - to je teoba*« (*Sahihu el-džami'*: 6082)

Ta činjenica takvima pruža izvanrednu priliku, a to je mogućnost traženja oprosta i teobe za takve grijeha. Omalovažavanje grijeha ima za posljedicu da čovjeka koji grijehi taj čin omalovažavanja grijeha vraća griješenju. Uzvišeni Allah nam kroz teobu i istigfar daje izvanrednu priliku da se vratimo kako kaže naš Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: »*Kad musliman napravi nekakvu grešku, melek na lijevom ramenu podigne pero i drži ga tako šest sati. Ako se pokaje i zamoli Allaha za oprost melek po briše taj grijeh. Ako se ne pokaje upiše mu ga.*« (Hadis je dobar, prenosi ga Taberani u *El-Mu'džmu el-kebiru* i *Sahihu el-džami'*: 2097)

Zbog toga je musliman dužan ako pogriješi, da pred Allahom prizna grijeh, a ne da poput noja zabije glavu u pijesak. Sem toga, dužan je da se pokaje i da shvati da smatranje grijeha sitnim i neznatnim ne koristi počiniocu grijeha i ne umanjuje mu odgovornost za ono što je uradio. Naprotiv, povećava mu grijeh, jer smatrati da su Allahove zabrane beznačajne i njihovo olahko shvatanje je svojevrsno skmavljenje onoga što je Allah zabranio.

Ispravan put je put pokajanja, teobe kako bi s musliman okoristio širinom Allahove milosti i slijedeći pravi put spasio od Allahove kazne. U ovoj poslanici ćemo uz Allahovo odobrenje progovoriti o tome kako učiniti teobu, o preduslovima, uvjetima i propisima teobe. Uz to ćemo, ako Bog da, pomcnuti neke segmente koji čovjeka podstiču da slijedi pravi put teohc i da na tom putu ustraje.

Molimo Uzvišenog Allaha Njegovim lijepim imenima i uzvišenim svojstvima da primi naše teobe i da meni i svim muslimanima ova knjižica hude od koristi i da nam je Allah na Sudnjem danu upiše kao nagradu, na Dan kada neće nikakvo blago, a ni sinovi od koristi biti, samo će onaj koji Allahu čista srca dođe spašen bitj. Neka je salavat na Njegovog miljenika Muhammeda, a posljednja naša dova je - hvala Allahu qospodaru svjetova.

OBAVEZNOST ISKRENE TEOBE

Moj brate muslimanu, znaj da je iskrena teoba, pokajanje farz svakom muslimanu. Uzvišeni Allah kaže:

»O vi koji vjerujete, učinite pokajanje Allahu iskreno!« (Et-Tahrim: 8)

»A oni koji se ne pokaju, sami sebi čine nepravdu.«
(El-Hudžurat: 11)

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: **»O ljudi, čini te teobu Allahu! U jednom danu ja sto puta učinim teobu.«** (Muslim)

O tome da je teoha obavezna složila se islamska ulema. Kurtubi, Allah mu se smilovao, kaže: **»Ummet je suglasan u tome daje teoba vjernicima farz.«** (El-Džamiu el-ahkami el-Kur'ani: 90/5)

Ibn Kuddame el-Makdisi, Allah mu se smilovao, kaže: **»Kad je u pitanju obaveznoć teohe postoji čvrsta suglasnost imama, jer grijesi su ono što uništava i udaljava od Uzvišenog Allaha. Zbog togaa je obaveza, smjesta i neodložno pobjeći i udaljiti se od grijeha.«** (sažetak Minhadž el-kasidin, str. 251)

Smjesta treba pobjeći od grijeha, jer je svaki čovjek, bez izuzetka, podložan grešci i zabludi. Međutim, moj brate muslimanu, znaj da ovo ne znači da činjenje grijeha treba tolerisati i da grijeha treba smatrati sitnim i beznačajnim stvarima.

Pripazi na nekoliko stvari, a to su:

I **Malen grijeh smatrati beznačajnim, makoliko on bio sićušan i malen**

Ukoliko se kod tebe nakupi malih grijeha, a ti ne budeš činio teobu zbog njih, oni će te upropastiti. Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »Čuvajte se *omalovažavanja grijeha*. Primjer *omalovažavanja grijeha* je poput naroda koji se obreo, u dubini doline. Jedan po jedan bi donosili gramv:ice, dok ne bi sabrali dovoljno da na njima ispeku hljeb. Kad *omalovažavanje grijeha* obuzme onoga koji ih čini, to *omalovažavanje* ga uništi.« (Imam Ahmed, *Sahihu el-džami'u*: 2686)

U jednom drugom hadisu Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: »Čuvajte se *omalovažavanja grijeha*, jer oni se kod čovjeka gomilaju sve dok ga ne upropaste. *Omalovažavanje grijeha* je poput čovjeka koji se obreo u pustinji i bio svjedokom dobročinstva ljudi. Jedan po jedan bi donosili grane dok ne bi sabrali gomilu. Onda bi zapalili vatru i skuhali ono što je bilo na vatri.« (*Sahih el-džami'*, 2667)

Ne gledaj u grijesnje, nego u veličinu grijeha kojeg si počinio.

II Tu su neki grijesi koje svijet vidi malim, a oni su kod Allaha veliki

Prema činjenju takvih grijeha oni se odnose neozbiljno, jer vide da neki ljudi čine te grijehu i javno ih razotkrivaju, misleći da se radi o sitnim grijesima. U *Musnedu* Imama Ahmada se od Ebu-Seida el-Hudrija prenosi da je rekao: »Vi ćete činiti takva djela koja će u vašim očima biti tanja od dlake. U vremenu Božijeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, mi smo takva djela ubrajali u smrtne grijehu.« (*Musned*, Imam Ahmed, 3/3)

Čuvaj se toga da grijehu smatraš malim i beznačajnim, makar bio svjedokom suprotne prakse kod ljudi.

III Pazi se javnog razotkrivanja grijeha, toga da ljudima govoriš koje si grijehu počinio, makar se radilo o grijesima počinjenim u prošlosti

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi vc sellem, je rekao: »Svaki pripadnik mog ummeta biće oslobođen, osim onih koji su javno razotkrivali svoje grijehu. U javno razotkrivanje grijeha spada i to kad čovjek uradi nešto noću, pa osvane, Allah to zataji, a on o tome i tome

saopšti riječima: 'Uradio sam to i to.'. Njegov Gospodar to i dalje skriva i taji. Ono što mu je Allah zatajio i prikrio kad osvane on to otkriva.« (Buhari i Muslim, Fethu el-bari, 486/10)

Jedan od razloga koji od javnog priznanja grijeha napravi drugi grijeh, je to što javno priznanje grijeha podupire da ljudi taj grijeh s.matraju sitnim i beznačajnim i među ljudima doprinosi širenju razvrata i bestidnih glasina.

Uzvišeni Allah je rekao: »*One koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine čeka teška kazna i na ovom i na onom svijetu. Allah sve zna, a vi ne znate.*« (En-nur: 19)

Ovo ne znači da kada je čovjek daleko od ljudskog oka ili u situaciji u kojoj ne bi kazao kakve je grijeha počinio, da je u tom slučaju javno priznanje grijeha dozvoljeno ili da ne smeta počiniti grijeh ukoliko se čovjek povuče i osami. Ovo o čemu je predhodno bilo govora znači da onaj ko grijeh učini iz nehata ili pak namjerno, neće govoriti ljudima šta je učinio. Neka to u sebi taji i neka javno pred ljudima ne priznaje učinjeni grijeh. Upozoravajući na ravnodušnost spram učinjenog grijeha kada se čovjek povuče i osami Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»*Upoznaću vas sa narodima moga ummeta koji će na Sudnji dan doći sa dobrim djelima koja će biti velika*

*kao brda Bijele Tihane (primorskim oblastima sjeverno od Hidžaza). Allah će njihova dobra djela u pepeo i prah pretvoriti. Oni su vaša braća i vašeg su roda. Provode noći kao i vi. Međutim oni su narod kada ostane nasamo sa Allahovim zabranama, onda ih omalovažavaju i potejenjuju.« (Hadis prenosi Ibn Madže, *Sahihul-džami'*, 7174)*

Pričuvaj se javnog priznanja grijeha i ne omalovažavaj činjenje grijeha kada se povučeš i kada si u osami, pa Allah zna za to što mi krijemo i što na javu iznosimo i On je dobro u svaku stvar upućen.

IV Čuvaj se, Allah se smilovao i meni i tebi, od odgađanjai odugovlačenja sa teobom

Sigurno ne znaš kada će te smrt zadesiti. Ona je bliža nego što uopšte možeš i prepostaviti. Dođe iznenada, a teoba se ne priznaje na zadnjem izdisaju, tj. kada duša do grla dođe.

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: »Uzvišeni Allah će odista primiti teobu, pokajanje roba, pokajanje koje nije hroptanje na izdisaju.« (Ahmed, Tirmizi, *Sahih el-džami'*, 1903)

Za svaki učinjeni grijeh požuri sa teobom i ne odgađaj riječi su Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: »Nema nijednog muslimana koji nakon što počini grijeh uzme abdest lijepo po propisu, zatim ustane klanja dva

rekata i zatraži od Allaha oprost za učinjeni grijeh, a da mu Allah neće oprostiti.« (Ahmed, Sahih el-džami', 5738)

V Čuvaj se ustrajavanja u grijesima

Uzvišeni Allah kaže: »*I za one koji se, kada grijeh počine ili kad se prema sebi ogriješe, Allaha sjete i oprost za grijeho svoje zamole - a ko će oprostiti grijeho, ako ne Allah? I koji svjesno u grijehu ne ustraju.*« (Ali-Imran: 135)

VI Čuvaj se da ne zapadneš u ono što su zapali mnogi ljudi

Kad ljudi ne izvršavaju neke farzove koji su im naređeni i ne klonu se zabrana prilazi im šejtan i podstiče ih da izgovaraju: Ne treba to, to nije obavezno, ili ovo nije zabranjeno. Raspravljuju i misle da su time sebe oslobođili od odgovornosti, a negiranjem riješili kazne. Međutim daleko od toga... Pa Allah najbolje zna ono što grudi kriju, zato se čuvaj ovakvog šejtanskog prilaza i predigre.

VII Pazi se da te ne zavaraju prolazne dunjalučke blagodati koje ti je Allah dao u izobilju

Ti ustrajavaš u griješenju, nastavljaš sa griješenjem i nemoj misliti da će te ti grijesi uputiti na dobro. To može biti samo da te Allah postepeno navodi i navraća. Božiji

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »*Kada vidiš da Uzvišeni Allah daje svome robu ono što on voli od dunjaluka, a on i dalje grijesi, to Allah postepeno navodi I navraća svoga roba.*« (Ahmed, *Sahih el-džami'*, 561)

To su ti zakoni i pravila koja je postavio Uzvišeni Allah, a to je kako reče Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u hadisu kojeg prenosi Imam Ahmed od Abdullaha b. Mcs'uda: »...*Allah dunjaluk daje onome koga voli i onome koga ne voli, a vjeru daje samo onome koga voli...*«

VIII Vodi računa da ne izgubiš nadu u Allahovu milost

Uzvišeni Allah veli: »*Nadu u milost Gospodara svoga mogu izgubiti samo oni koji su zabludjeli.*« (El-Hidžr: 56)

U jednom drugom ajetu se kaže: »*Reci: 'O robovi moji koji ste se prema sebi ogrijesili, ne gubite nadu u Allahovu milost. Allah će, sigurno, sve grijehe oprostiti. On, doista, mnogo prašta i Onje Milostiv.'*« (Ez-Zumer: 54)

UVJETI ZA TEOBU

Ulema navodi šarte, uvjete¹ za pokajanje, a ti šarti su preuzeti iz ajcta i vjerodostojnih hadisa. Jer teoba nije samo iskaz, riječ koja se jezikom izgovori, nego je to iskaz kojeg moraju pratiti djela koja upućuju na iskren nijet onoga koji čini pokajanje. To su sljedeći uvjeti:

a) Pokajati se za učinjeni grijeh

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »*Pokajanje je teoba.*« (Ahmed, *Sahih el-džami'*, 6802)

b) Okaniti se grijeha

c) Odlučnost da se neće vratiti da bi grijeh počinio drugi puta

d) Vratiti vlasništvo koje je uzeto i otuđeno

Posljedica tako učinjnog grijeha je traženje oprosta i izvinjenja od onih koji su bili vlasnici

¹ Pogledaj *Rijadu-s-salihin* od En-Nenevija i skraćenu verziju *Minhadžu-s-sadikin* od Ibn Kudame el-Makdisija.

tih stvari. Npr. ko ukrade dužan je ukradeno vratiti vlasniku.

ISKRENA TEOBA U IME ALLAH

Teoba mora biti učinjena samo da bi se postiglo zadovoljstvo Uzvišenog Allaha, a nikako zbog nekakvog drugog cilja ili, pak, nemogućnosti da se učini grijeh. Pokajnikom se neće smatrati onaj koji je npr. Ostavio krađu zato što nije našao ništa što bi mogao ukrasti, niti onaj koji je ostavio konzumiranje alkohola zato što ga je doktor upozorio na njegovu štetnost ili nije popio zato što mu alkohol nije bio pri ruci.

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »*Allah odista neće primiti djelo izuzev ono koje je učinjeno iskreno u ime Allaha i ono kojim se želi postići Njegovo zadovoljstvo.*« (En-Nesai, *Sahih el-džami'*, 1856)

ČINI KOJE PODSTIČU TEOBU I KOJE UPĆUJU NA NJENO NEPRESTANO ČINJENJE

I Iskren nijjet upućen Uzvišenom Allahu kad se radi o teobi i iskren nijjet za sva druga djela

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »*Allah odista neće primiti nijedno drugo djelo osim ono koje je urađeno u Njegovo ime i ono kojim se želi postići Njegovo zadovoljstvo.*« (Hadis prenosi En-Nesai, *Sahih eldžami'*, 1856)

U jednom hadisu Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: »*Ko nešto ostavi zbog Allaha, Allah će mu to boljim nadoknaditi.*« (Ahmed)

II Upornost u činjenju dobrih dijela

Onaj ko čini teobu treba pokušavati činiti dobra djela kako bi ga ona učvrstila na putu dobra, ne bi li prevagnuo tas njegovih dorih djela, i ne bi li loša djela bila izbrisana.

Uzvišeni Allah je rekao: »*Dobra djela zaista poništavaju rđava.*« (Hud: 114)

Kada je poslao Mu'aza u Jemen Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ga je nasavjetovao riječima: »*O Mu'aze, gdje god da budeš, boj se Allaha. Na loš postupak uzvrati lijepim, koji će izbrisati taj loš postupak i lijepo postupa) sa ljudima.*« (Ahmed, Tirmizi i dr. *Sahih el-džami'*: 97)

Ibn Tejmije, Allah mu se smilovao, je rekao: »...*Razborit i pametan neprestano čini dobra djela kako bi izbrisao loša...*« (*El-Vasijjetu el-džami'atu*: str.3)

III Odvratnost prema grijehu

Božiji rob treba osjećati odvratnost prema grijehu ili težini grijeha koji je počinio, i štetnosti grijeha po njega na ovom i na budućem svijetu.

IV Udaljavanje od mjesta na kome se griješi

Musliman o.e treba udaljiti od mjesta na kome se griješi, kako se ne bi više vraćao, obilazio i posjećivao to mjesto.

V Uništavanje sredstava za griješenje

Uništit sva sredstva kojima se može pogriješiti, kao što je pobacati i polupati alkoholna pića koja su preostala, ili sredstva za zabavu.

VI Traženje dobrog društva

Musliman treba naći sebi lijepo društvo dobrih ljudi koje bi ga podsticalo na činjenje dobra, a ne da se druži sa lošim društom s kojim bi mogao pogriješiti.

VII Učenje Kur'ana

Mu'min se treba posvetiti iščitavanju ajeta Kur'ana koji grješnicima prijete kaznom i iščitavanju čiste Poslanikove prakse.

VIII Prisjećanje na kaznu

Da se prisjeća da ga kazna, koja stiže veoma brzo, može stići u svako vrijeme. Uzvišeni veli: »*I pokorite se Gospodaru svome i pokorite Mu se prije nego što vam kazna dode. Poslije vam niko u pomoć neće priskočiti.*«

IX Zikrullah

Da u svim situacijama i u svako vrijeme neprestano spominje Allaha, jer je spominjanje Allaha jedan od najdjelotvornijih načina koji pomažu da se odagna šeđtan. Zatim da pokuša stalno praktikovati zikrove, posebno one koji se uče izjutra, naveče, pred spavanje i druge koji su preneseni od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem.

ŠIRINA MILOSTI UZVIŠENOG ALLAHA

Mnogo je ljudi koji čine različite vrste grijeha, a kad im se kaže: »*Bojte se Allaha i učinite teobu.*« odgovore: »*Od čega da učinim teobu, kad nemam šta očekivati zbog dosta grijeha.*« Takvima ja kažem da Uzvišeni Allah u Kur'anu veli: »*Reci: 'O robovi moji koji ste se prema sebi ogriješili, ne gubite nadu u Allahovu milost. Allah će sigurno sve grijehе oprostiti. On, doista, mnogo prašta i On je milostiv.*« (Ez-Zumer: 53)

Uzvišeni Allah u jednom drugom kur'anskom ajetu kaže: »*Allah zaista voli one koji se često kaju i voli one koji se mnogo čiste.*« (El-Bekare: 222)

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »*Odista Uzvišeni Allah pruža svoju milost noću da bi se pokajao onaj koji je učinio nešto loše u toku dana, dok Svoju milost pruža danju da bi se pokajao onaj koji je učinio nešto što ne valja u toku noći i sve tako do kijametskog dana.*« (Muslim)

Uzvišeni Allah je rekao: »*Onaj ko kakvo zlo učini ili se prema sebi ogriješi, pa poslije zamoli Allaha da mu oprosti, nači će da Allah prašta i daje milostiv.*« (En-Nisa: 110)

U jedno drugom ajetu Uzvišeni veli: »*Kaži robovima Mojim da sam Ja, zaista, onaj koji prašta i da*

sam milostiv, ali i da je kazna Moja, doista, bolna kazna.« (El-Hidžr: 49-50)

Moj brate muslimanu, pozuri sa teobom i ne odgađaj, jer je Allahova kazna bolna. Uzvišeni veli: »*I povratite se Gospodaru svome i pokorite Mu se prije nego što vam kazna dode. Poslije vam niko u pomoć neće priskočiti.«* (Ez-Zumer: 54)

KORISTI KOJE MOŽEŠ IZVUĆI IZ TEOBE

I Teoba sa tebe briše grijeha

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »*Onaj ko učini teobu od grijeha, je poput onoga koji je bez grijeha.«* (Ibn Madže, 'sahih el-džami', 3008)

II Teoba loša djela pretvara u dobra

Uzvišeni Allah kaže u Kur'anu: »*Ali onima koji se pokaju i povjeruju i dobra djela čine Allah će njihova rđava djela promijeniti, a Allah prašta i samilostan je.«* (Furkan: 70)

III Teoba čisti srce pokajnika

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »*Kad čovjek pogriješi na srcu se ukaže crna tačka. Ako zatraži oprost i pokaje se, mrlja sa srca bude otklonjena, a ako se povrati grijehu te tačke se sve više gomilaju dok konačno ne nadvladaju njegovo srce.*« (Ahmed, Tirmizi i dr. *Sahih el-džami'*, 1670) To je ono što prekriva, nadvladava, a što i Uzvišeni Allah pominje: »*A nije tako! Ono što su oni uradili prekrilo je srca njihova.*«

IV Teoba uzrokuje miran i tih život

Uzvišeni Allah kaže: »*Da od Gospodara svoga oprosta tražite i da se pokajete, a On će vam dati da do smrtnog časa lijepo proživite i svakom čestitom dace zasluženu nagradu.*« (Hud: 3)

V Teoba je uzrokom povećanja opskrbe i moći

Jezikom Svoga poslanika Nuha, 'alejhis selām, Uzvišeni kaže: »*Tražite od Gospodara svoga oprosta, jer On, doista, mnogo prašta. On će vam kišu obilatu slati i pomoći vas imanjima i sinovima i daće vam bašće, i rijeke će vam dati.*« (Nuh: I 0-12)

VI Teoba je uzrokom spasenja i na ovom i na budućem svijetu

Uzvišeni Allah kaže: »*A onaj koji se bude pokajao I koji bude vjerovao i koji bude dobra djela činio, on će postići što je želio.*« (El-Kasas: 67)

U jednom drugom ajetu Uzvišeni kaže: »*Ali oni koji su se pokajali, i vjerovali, i dobro činili, njima se neće nikakva nepravda učiniti, oni će u Džennet ući.*« (Merjem: 60)

ŠTETE KOJE PROUZROKUJU GRIJESI I GRIJEŠENJE

Ibn el-Kajjim u svom djelu *Ed-da'u we ed-dewa* navodi mnoge štete ukoliko se ustraje u grijesima, a te štete su:

- * iščezavanje znanja,
- * iščezavanje pokornosti,
- * pomanjkanje uspjeha,
- * prezir prema grješniku,
- * odsustvo stida,
- * loš završetak života,
- * potištenost u srcu,
- * potiranje bereketa,
- * deprimiranost,
- * zapečaćenost srca,

- * nastup mržnje i
- * patnja na ahiretu.

KAKO DA UČINIM TEOBU

Prvi korak koji ćeš napraviti na putu pokajanja je da se bez odlaganja okaniš grijeha tj. da ponovo ne činiš grijeha koje si činio. Ostavljujući samo neke grijeha, ne znači da ti nisi u stanju da prestaneš sa svim grijesima. Međutim, napustiti svaku vrstu griješenja je svakako najbolje. Nakon toga ćeš u srcu zanijetiti i odlučiti da više nikada nećeš griješiti i pokajati se za grijeha koje si učinio, čvrsto odlučivši da grijeh nećeš ponoviti drugi put. Nakon toga ćeš se oslobođiti i pobacati sve stvari i sredstva kojima si se služio i koja si upotrebljavao u činjenju grijeha.

Od velike važnosti je da na propisan način uzmeš abdest i klanjaš dva rekata shodno riječima Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: »*Nema nijednog čovjeka koji počini grijeh, a zatim ustane, ohsti se, uzme abdest, klanja dva rekata i zamoli Allaha za oprost, a da mu Allah neće oprostiti.*« Zatim je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, proučio ovaj ajet »*I za one koji se, kada. grijeh počine ili kad se prema sebi ogriješe, Allaha sjete i oprost za grijeha svoje za "lole - a ko će oprostiti grijeha ako ne Allah? - i koji svjesno u grijehu ne ustraju.*« (Ali-Imran:

135) Hadis prenosi Ibn Haban u svom *Sahihu*, te Bejheki i dr. (v. *Et-Tegtrib we et-terhib* 677)

Prije nego što klanjaš dva rek'ata, obrati pažnju na propisno uzimanje abdesta, onako kako je zapovjedio Allah; a shodno riječima Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: »*Ko uzme abdest, pa uljepša taj abdest, ostane čist od grijeha. Grijesi napuste njegovo tijelo, pa čak i oni koji se nalaze ispod nokata.*« (Muslim)

U svim situacijama pokušavaj da mnogo činiš istigfar - tražiš oprosta, spominješ Allaha i da se trudiš onoliko koliko si kadar da učiniš mnogo dobrih dijela, shodno riječima Uzvišenog: »**Dobra djela zaista poništavaju rđava.**« (Hud: 114)

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »*Nastaj da poslije lošeg djela učiniš dobro, tako ćeš ga izbrisati.*« (*Sahih el-džami'*: 97)

U jednom drugom ajetu Uzvišeni veli: »*Ali onima koji se pokaju i uzvjeruju i dobra djela čine, Allah će njihova rđava djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i samilostanje.*« (Furkan: 70)

Nastoj činiti dobra djela, naročito ona za koja postoji vjerodostojan tekst prencsen od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellern, da potire grijehe. O činima koji potiru i brišu grijehe u ovoj brošuri govorićemo odovojeno.

Poštovani hrate muslimanu, za kraj ti se obraćamo riječima daje Uzvišeni Allah milostiv, plemenit, Onaj koji prašta, milostiviji je prema svojim robovima, nego što je majka prema novorođenčetu. Zato se okreni prema Allahu, obrati Mu se teobom kajući se i tražeći oprosta. Allah sigurno neće ostaviti Svog roba, ako Mu se obrati tražeći Njegovu milost koja ne poznaje granice. Zato teobu ne odgađaj, jer ne znaš kad će te smrt zadesiti. Što više prolazi vrijeme od učinjenog grijeha, korijen grijeha je sve dublji.

Primjer onoga koji odgađa teobu, je poput onoga koji želi iščupali drvo. Vidi da je drvo čvrsto i da se ne može iščupati bez većeg napora, pa kaže: »Ostaviću ga jednu godinu, pa će ga onda iščupati. On ne zna da drvo što duže ostaje u zemlji postaje sve čršće. Čovjek što više stari nemoćniji je, dok drvo što više stari snaga mu se povećava, a korijen sve više račva. Pa kako onda čovjek očekuje i misli da nadvlada i iščupa drvo, kad je on sve slabili, a drvo sve jače.«²

Uzvišeni Allah u hadisu kudsiji, koji prenosi Muslim u svome *Sahihu*, veli: »Ko se Meni približi pedalj, Ja će mu se približiti aršin. Ko se meni približi aršin, Ja će mu

² Preneseno iz skraćene verzije djela *Minhadžu es-salikin*, str. 267.

se približiti hvatom, a ko meni bude dolazio hodom, Ja ču njemu žureći.«

Zato hitaj Allahu čineći teobu, stani pred Njega kajući se za ono što si uradio. Pokajanje to je teoba, pa šta misliš ako to uradiš u ime Onoga koji je prema svome robu milostiviji, više nego majka prema svom novorođenčetu.

Uzvišeni Allah u hadisu kudsiji veli: »*Ja sam u mislima Moga roba, ako o Meni misli dobro, pa to je njemu, a ,ako misli zlo i to je njemu.*« (Ahmed, Musned: 391/2)

O Najmilostivijem misli samo lijepo, čini mu teobu u potaji moleći Ga za oprost. Ubjeden da od Allaha ne možeš pobjeći, a da Mu ne budeš vraćen i da druge zaštite osim Allahove nema. Moli Ga za oprost. Zato požuri čineći dobra djela i druži se sa Njegovim dobrim robovima i reci kako to reče jedan pjesnik:

*O Gospodaru, premda je mnogo grijehn mojih
Ja znadem da je milost Tvoja od svega najveća
Ako u Tebe nadu samo dobročinitelj polaže
od koga će onda grješnik pomoći i utočište zatražiti
Gospodaru moj, skrušeno Te molim naredbama Tvojim
Pa ako ti odbiješ ruku moju, ko će se onda smilovati meni*

Poštovani brate, predstavljamo ti drugo poglavlje u kojem su obrađene neke čini i djela koja brišu grijehu i kaja će ti pomoći da okaješ svoje grijehu povećavajući

tako saldo i bilansu svojih dobrih dijela. Molimo Uzvišenog i Moćnog Allaha Njegovim lijepim imenima i uzvišenim svojstvima da primi našu teobu i da nas okupi u džennetskim vrtovima koje je obećao pravovjernima. Zato ne odlaži i ne odgađaj teobu.

»I nastojte da zaslužite oprost Gospodara svoga I Džennet prostran kao nebesa i Zemљa, pripremljen za one koji se Allaha boje.« (Ali-Imran: 133)

Neka Allah učini da i ja i ti, brate, budemo od onih koji će zaslužiti Džennet i da sa njima budemo u Džennetu. Neka je salavat i selam na Njegovog poslanika, našeg miljenika Muhammeda, a neka naša posljednja dova bude hvala Allahu Gospodaru svjetova.

DJELA KOJIMA SE ISKUPLJUJU GRIJESI

U dobročinstvo Uzvišenog Allaha prema nama svakako spada i to da nam je propisao neka djela koja brišu grijeha i pogreške. Neka od tih dijela naređena su Kur' anom, a neka opet tradicijom Božijeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Hafiz b. Hadžer el-Askelani je napisao djelo pod naslovom *Spoznaja svojstava koja potiru grijeha, kako one ranije, tako i one naknadno učinjene*. Ta svojstva smo prikupili iz spomenute knjige, a i iz drugih knjiga koji obrađuju istu tematiku. Molimo Uzvišenog Allaha Njegovim lijepim imenima i uzvišenim svojstvima da njen sadržaj i ono što prezentuje bude od koristi meni i svim muslimanima. Neka od svojstava poštovani brate predočavamo ti ovdje.

I Propisno uzimanje ahdesta i odlazak u džamiju

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»'Hoćete li da vas uputim na ono čime Allah briše grijeha i čime podiže deredže?' Odgovorili su: 'Svakako Božiji Poslaniče. Kazao je: 'Propisno uzimanje abdesta u najtežim uslovima, mnogo napravljenih koraka na putu u džamiju i pričekivanje od jednog do drugog namaza. To vam je iskupljenje, to vam je iskupljenje, to vam je

*iskupljenje.'« (Malik. Muslim i dr., *Sahihu et-tergib we etterhib*: 185)*

U jednom hadisu Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Jedne noći došao mi je Glasnik od Mog Gospodara, pa reče: 'O Muhammede, znaš li o čemu se spore meleki?' Odgovorio sam da ne znam, a on reče: 'O djelima koja iskupljuju grijehu, o deredžama, o odlasku pješice zbog klanjanja u džematu, o propisnom uzimanju abdesta u prohladnim jutrima, te iščekivanju namaza nakon već obavljenog namaza. Ko bude čuva ovo nabrojana živjet će u dobru i sačuva! će se od grijeha kao na dan kada ga je majka rodila.'« (Tirmizi, *Sahihu ettergib we et-terhib*: 187)

II Postiti dan Arefata i Ašuru

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Za post na dan Arefata mam da se Allah obaveza da će izbrisati grijehu za godinu dana prije Arefata i za godinu dana poslije Arefata. Za post na dan ašure Allah se obavezao da će izbrisati grijehu učinjene godinu prije Ašure.« (Tirmizi i dr., *Sahih el-džami'*: 3853)

III Post mjeseca ramazana

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Ko ispasti mjesec ramazan istinski sa srca, biće mu oprošteni raniji grijesi.« (El-Buhari, Muslim i dr., *Sahih el-džami'*: 6440)

IV Primljen hadž

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Ko obavi hadž, a pri tom ne pogriješi i ne napravi nekakav prijestup, vratiće se čist od grijeha, kao od majke rođen.« (El-Buhari i dr., *Feth el-bari*, 382/3)

U jednom drugom hadisu Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, veli:

»Za primljen hadž, nema druge nagrade osim Dženneta.« (Ahmed i Taberani, *Sahih el-džami'*: 3170)

V Preći preko duga čovjeka koji je u teškom stanju

Prenosi se od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, a on od Božijeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao:

»Trgovac koji bi posudivao, davao ljudima u zajam, kada bi vidi čovjeka koji je u teškom stanju, rekao bi svojim slugama: 'Predite preko njegovog duga, oprostite

*mu dug, možda će Allah nama oprostiti.' Pa Allah mu je već oprostio.« (El-Buhari, *Feth el-bari*: 30914)*

VI Poliranje loših djela dobrim djelima

Uzvišeni Allah kaže:

»Dobra djela zaista poništavaju rđava.« (Hud: 114)

Kada je slao Mu'aza u Jemen Božiji Poslanik, sallallahu 'alcjhi ve sellem, ga je savjetovao riječima:

»O Mu'aze, gdje god da budeš baj se Allaha. Iza lošeg učini dobro djelo kako bi dobro izbrisalo loše i s ljudima se lijepo ophodi.« (Ahmed, Tirmizi i dr., *Sahih eldžami'*: 97)

VII Nazivanje selama i lijep govor

Božiji Poslanik, sallallahu 'alcjhi ve sellem, je rekao:
»U djela koja neizostavno donose oprost spade nazivanje selama i lijep govor.« (Haraiti, *Mekarim elahlak*, a Albaniye ovaj hadis u djelu *Silsiletu el-ehadisi essahiha* svrstao u vjerodostojne hadisc pod brojem 1035)

VIII Strpljivost u iskušenju

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Allah kaže: 'Čovjek, vjemik kojeg Ja iskušavam, a on Mi bude zahvalan zato što sam ga Ja stavio u iskušenje će ustati iz postelje potpuno čist od gijeha, kao na dan kada ga je majka rodila.' Uzvišeni dalje kaže: 'Ja sam svom robu postavio zabrane i stavio ga na kušnju. On je na pravom putu i zato mu težite kao što ste mu težili ranije. '« (Ahmed, 123/4, a Albani ga u svojoj zbirci *Silsiletu el-ehadisi es-sahiha* smatra dobrim, 144)

IX Čuvanje pet dnevnih namaza

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: »Ako se kloniš velikih grijeha, grijesi između pet dnevnih namaza, od džume do džume i od ramazana do ramazana su oprošteni.« (Muslim)

X Ispravno uzimanje ahdesta

Imam Musim u svom *Sahihu* prenosi od Ebu-Hurejre da je Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao:

»Kada čovjek musliman ili vjemik uzimajući abdest opere lice, s njegovog lica putem vode ili s posljednjom kapi iščezne svaki grijeh. Kada opere ruke, s vodom ili posljednjom kapi vode ištezne svaki grijeh koje su počnile njegove ruke. Kada opere noge, svi grijesi prema kojima

*su hodite njegove noge sa vodom ili posljednjom kapi vode
iščeznu, i tako sve dok ne ostane potpuno i'ist od grijeha.«*

XI Zikrovi koji brišu grijeha

1. Imam Muslim u svom *Sahihu* prenosi od Sa'd b. Ebi-Vekasa, a on od Božijeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao:

»Ko kaže kada čuje mujezina: 'I ja svjedočim da nema drugog boga osima Allaha koji nema sudruga i da je Muhammed Njegov rob i Poslanik. Zadovoljan sam Allahom Gospodarom, Muhammedom poslanikom i islamom vjerom, i oprošteni su mu grijesi.«

2. Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»...Ko kaže: 'Subhanallah we bihamdihi' sto puta na dan, smanjiće mu se broj grijeha, pa makar bili poput morske pjene.« (Buhari i Muslim)

3. U Muslimovom *Sahihu*, također, stoji, a prenosi se od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, a ovaj od Božijeg Poslanika, sallallahu 'alejhi vc sellem, da je rekao:

»Ko na kraju svakog namaza izgovori 33 puta 'subhanallah', 33 puta 'el-hamdu lillah', 33 puta 'Allahu ekber', što je ukupno 99 zaokružujući broj stotinu kaže: 'La ilahe illalldhu wahdebu la šerike leh, lehul mulku we

luhul hamdu we huwe 'ala kulli šej'in kadir.' oprošteni su mu svi grijesi makar bili brojni kao morska pjena.«

4. Od Mu'az b. Enesa, radijallahu 'anhu, se prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao:

»Ko nakon završetka sa objedom kaže: 'Hvala Allahu koji me nahranio ovom hranom i njome me opskrbio bez mog doprinosa i učešća.', biće mu oprošteni raniji grijesi.« (Tirmizi, hasen, v. Džami'u el-usul: 30814)

»Ko nakon što obuče odjeću kaže: 'Hvala Allahu koji me je odjenuo ovom odjećom i opskrbio me njome bez mog učešća.', oprošteni su mu svi raniji grijesi.« (Ebu Davud, v. Sahih sunen Ebi-Davud: 4023)

XII Ezan

Božiji Poslanik, sallallahu 'alcjhi ve sellem, je rekao:

»Za oprost muezinu mole svi i sve, dokle se čuje njegov glas...« (Ahmed, v. Musned: 1829)

XIII Namaz

U Sahihima Buharijc i Muslima prenosi se od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, da je čuo Božijeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kako kaže:

»Šta mislite da je prea vratima nekog od vas rijeka u kojoj se svaki dan kupa, pet puta, da li bi išta ostalo od njegove prljavštine?« Odgovorili su da ne bi ništa ostalo. »Tako je to i sa pet dnevnih namaza. Allah njima briše grijeha.« (Feth el-bari: 11/2.)

Šta se ovdje misli pod pojmom *grijeha* pojašnjava hadis kojeg prenosi Imam Muslim u svome *Sahihu* da je Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao:

»Pet dnevnih namaza su kefaret za grijeha koji se učine između namaza ukoliko se kloni velikih grijeha.«

Kao da je Hafiz b. Hadžer el-Askelani vezao prvi hadis u *Feth el-bariju* za komentar *Sahih el-Buharija* (12/2) riječima: »...Ono što je u hadisu da pet dnevnih namaza briše učinjene grijeha između tih namaza, tj. učinjene grijeha u danu u kojem se klanjala pet dnevnih namaza, ukoliko se kloneš velikih grijeha.«, a Allah najbolje zna.

XIV Mnogo činiti sedždu

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Na tebi je da mnogo činiš sedždu u ime Allaha. Pa ti odista nikada ne učiniš sedždu, a da te Allah njome ne uzdigne za jedan stepen i da ti njome ne umanjí grijeha.« (Muslim)

Također se u Muslimovom *Sahihu* prenosi od Rabi'e b. Ka'ba el-Eslemija, radijallahu 'anhu, da je rekao:

»Prenoćio sam sa Božijim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, a došao sam da mu pomognem oko uzimanja abdesta i zbog njegovih potreba. Reče mi: '*Pitaj!*'. Rekao sam: 'Molio bih te da ti budem sudrug, pratnja, u Džennetu.' *'Imaš li još šta?'* - upita me. 'To je sve što imam.' -odgovorio sam. Reče mi: '*Usmjeri svoju dušu da mnogo čini sedždu.*'«

Komentarišući ovaj hadis Imam Nevevi, Allah mu se smilovao, kaže:

»U hadisu je podsticaj da se mnogo čini sedžda u namazu, a razlog podstreka činjenja sedžde je u hadisu: '*Stanje u kojem je rob najbliži svome Gospodaru je dok čini sedždu.*'. To je u skladu sa Allahovim govorom: '*Molitvu obavljam i nastoj da se Gospodaru svome približiš!*', jer cilj skrušenosti je sedžda i obožavanje Uzvišenog Allaha.

XV Odlazak na namaz pješice

Imam El-Buhari prenosi u svome *Sahihu* od Ebu Hurejre da je Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao:

»...a to je da čovjek po propisu uzme abdest, zatim se zaputi ka džamiji ni zbog čega drugog sem namaza.

Neće zakoraciti nijedan korak, a da neće biti uzdignut za jedan stepen i da mu taj korak neće umanjiti grijehu.« (Feth el-bari: 131/2)

XVI Ko izgovaranje *āmīn* uskladi sa amin koje izgovaraju meleki

Božji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Kada imam kaže: 'Gajril-magdubi 'alejhim ve led-dalin.' vi recite 'amin ', jer onaj koji svoje izgovaranje uskladi sa 'amin' kojega izgovaraju meleki, biće mu oprošteni raniji grijesi.« (El-Buhari i Muslim, v. Feth el-bari: 266/2)

XVII Noćni ibadet

Prenosi se od Umame el-Bahilija, a on od Božjieg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve scllem, da je rekao:

»Vodite računa o noćnom ibadetu, to je osobina i ono u čemu su ustrajavali dobri ljudi prije vas, a to vas približava Allahu, briše loša djela i sprječava griješenje.« (Hakim: 308/1)

XVIII Borba na Allahovom putu

Imam Muslim prenosi u svom *Sahihu* od Abdullaха b. Amra b. Asa da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi

ve sellem, rekao: »*Šehidu su oprošteni svi grijesi izuzev duga.*«

Uzvišeni Allah kaže: »*Allah je od vjernika kupio životе njihove i imetke njihove u zamjenu za Džennet koji će im dati. Oni će se na Allahovom putu boriti, pa ubijati i ginuti...*« (Et-Tevbe, 111)

XIX Hadž iza kojeg slijedi umra

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»*Obavite hadž i umru jedno za drugim. Stavljanje hadža i umre u slijed sprječava siromaštvo i grijehu, kao što kovački mijeh skida otpatke sa željeza.*« (Ibn Madže, v. Sahih el-džami': 2899)

XX Sadaka

Uzvišeni Allah je rekao:

»*Lijepo je kad javno dajete milostinju, ali je za vas bolje ako je dajete siromasima. kad niko ne vidi, i On će preći preko vaših rđavih postupaka. A Allah dobro zna šta radite.*« (El-Bekare: 271)

Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Kad bilo koji čovjek učini nešto mu je Allah zabranio, pa se nad njime izvrši kazna, taj grijeh mu je oprošten.« (Hakim: 388/4, v. *Sahih el-džami'*: 2732)

XXI Prisustvovanje u društvima gdje se zikri s ciljem približavanja Uzvišenom Allahu

Božji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

»Nema nijednog naroda koji se okupi da bi spominjao Allahovo ime ne želeći time ništa drugo do Allahovo zadovoljstvo, a da ih glas s neba ne zovne da ustanu: 'Oprošteno vam je! Vaša loša djela zamjenio sam dobrim.'« (Ahmed, v. *Musned*: 14213; zatim Ebu-Ja'la, Bezar i dr.)

SADRŽAJ

POZIV	3
RIJEČI POKAJNIKA	5
UVOD	11
OBAVEZNOST ISKRENE TEOBE	14
I Malen grijeh smatrati beznačajnim, makoliko on bio sićusan i malen	15
II Tu su neki grijesi koje svijet vidi malim, a oni su kod Allaha veliki	16
III Pazi se javnog razotkrivanja grijeha, toga da ljudima govoriš koje si grijeha počinio, makar se radilo o grijesima počinjenim u prošlosti	16
IV Čuvaj se, Allah se smilovao i meni i tebi, od odgađanja i odugovlačenja sa teobom	18
V Čuvaj se ustrajavanja u grijesima	19
VI Čuvaj se da ne zapadneš u ono što su zapali mnogi ljudi	19
VII Pazi se da te ne zavaraju prolazne dunjalučke balgodati koje ti je Allah dao u izabilju	19
VIII Vodi računa da ne izgubiš nadu u Allahovu milost	20
UVJETI ZA TEOBU	21
ISKRENA TEOBA U IME ALLAHU	22
ČINI KOJE PODSTIČU TEOBU I KOJE UPUĆUJU NA NJENO NEPRESTANO ČINJENJE	23

I Iskren nijjet upućen Uzvišenom Allahu kad se radi o teobi i iskren nijjet za sva druga djela	23
II Upornost u činjenju dobrih dijela	23
III Odvratnost prema grijehu	24
IV Udaljavanje od mjesta na kome se grijesi	24
V Uništavanje sredstava za grijšeњe	24
VI Traženje dobrog društva	25
VII Učenje Kur'ana	25
VIII Prisjećanje na kaznu	25
IX Zikrullah	25
 ŠIRINA MILOSTI UZVIŠENOOG ALLAHA	26
KORISTI KOJE MOŽEŠ IZVUĆI IZ TEOBE	27
I Teoba sa tebe briše grijeha	27
II Teoba loša djela pretvara u dobra	27
III Teoba čisti srce pokajnika	28
IV Teoba uzrokuje miran i tih život	28
V Teobaje uzrokom povećanja opskrbe i moći	28
VI Teoba je uzrokom spasenja i na ovom i na budućem svijetu	28
 ŠTETE KOJE PROUZROKUJU GRIJESI I GRIJEŠENJE	29
 KAKO DA UČINIM TEOBU	30
 DJELA KOJIMA SE ISKUPLJUJU GRIJESI	35
I Propisno uzimanje abdesta i odlazak u džamiju	33
II Postiti dan Arefata i Ašuru	34
III Post mjeseca ramazana	34
IV Primljen hadž	

V Preći preko duga čovjeka koji je u teškom stanju	37
VI Poliranje loših djela dobrim djelima	38
VII Nazivanje selama i lijep govor	38
VIII Strpljivost u iskušenju	38
IX Čuvanje pet dnevnih namaza	39
X Ispravno uzimanje abdesta	39
XI Zikrovi koji brišu grijeha	40
XII Ezan	41
XIII Namaz	41
XIV Mnogo činiti sedždu	42
XV Odlazak na namaz pješice	43
XVI Ko izgovaranje amin uskladi sa amin koje izgovaraju meleki	44
XVII Noćni ibadet	44
XVIII Borba na Allahovom putu	44
XIX Hadž iza kojeg slijedi umra	45
XX Sadaka	45
XXI Prisustvovanje u društvima gdje se zikri s ciljem približavanja Uzvišenom Allahu	47
SADRŽAJ	47

